

Martinus &c.*

*Dilectis filiis...¹ Generali, & Provincialibus Ministris, ac
Custodibus universis Ordinis FF. Minorum Sal., & Ap. Ben.*

*Anno 1283. die 18.
Januarii.*

Exsultantes in Domino, quod sacri vestri Ordinis professores in Dei beneplacitis confirmati promptitudi/**501b**/ne devotionis, & operis illius student imitari vestigia, eius que vias summopere custodire, qui descendens a Patre luminum, & servi formam accipiens se in laudis sacrificium placabilem hostiam immolavit; cogitare inducimur honesta remedia, quibus dicti Ordinis pura observantia² in sui vigore servetur; iidemque Fratres, qui pro nulla re temporali possunt in Judicio experiri,³ exlusis quibuslibet sollicitudinibus, liberius, & quietius Divinis vacent obsequiis, & offerentium, donantium, concedentium, aut in ultima voluntate relinquentium Ordini praedicto, vel Fratribus ejusdem Ordinis aliquid propter Deum pia intentio non fradetur: sicque Nos sollicitudini, qua praedictus Ordo pro suis necessitatibus, quotiens ingrueret necessitas, vel utilitas suadere, recurrere ad *Romanam Ecclesiam* cogeretur, ad quam omnium rerum mobilium & immobilium, quibus Fratres uti possunt, jus, proprietas, & dominium nullo medio spectat;⁴ pensata incommoditate, vel difficultate potius, quae per hoc ingeri posset Fratribus supradictis benignius indulgentes: volentes quoque haeredum, & Executorum negligentiis obviare; ut Fratres secundum modos licitos, & congruos ipsi Ordini relictis sibi in testamentis eleemosynis non fraudentur; ac sperantes, quod his, quae pro statu prospero dicti Ordinis agenda fuerint, per vos eo salubrius, & utilius consuletur, quo majori fueritis in hac parte auctoritate muniti, Discretioni vestrae, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, personas speciales, quae non sint de ipso Ordine, nominandi pro

Huius Constitutionis causa

*Rerum omnium Ordinis
proprietas ad Rom.
Ecclesiam pertinet.*

*facultatem tribuit
instituendi Procuratores ut
supra.*

¹ FILII . . .: *Bonagratia*, de quo alias superius actum est; quique hoc anno *in vigilia B Francisci die Dominica mortuus est Avenione sepultus ante majus Altare*, ex Salinbene Parmensi hoc anno scribente in Chron. Ms. pag. 426., non autem anno 1284., ut habet Waddingus ad eum ann. n. 1.

² ORDINIS PURA OBSERVANTIA: Haec evertunt quorundam interpretationem, arbitrantium, puram observantiam commaculari per Bullam Clementis IV. *Obtentu Divni Nominis.*

³ IN IUDICIO EXPERIRI: Ut & ita.

⁴ NULLO MODO [sic!] SPECTAT: Quod antea sanxerunt Gregorius IX, Innocentius, & Alexander IV., ceterique illorum successores praesertim Nicolaus III.

* Text from J. H. Sbaralea and C. Eubel, eds., *Bullarium franciscanum*, 7 vols. (Rome: Vatican, 1759–1904) 3, coll. 501a–502a.

locorum indulgentia⁵ singulorum, quas personas per vos taliter nominatas in his administrationem legitimam generalem, & liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos administratores, *Oeconomos, Syndicos*, & actores esse de plenitudine potestatis praesentium auctoritate constituendo decernimus; qui res ipsa, & re/**502a**/rum praedictarum pretium, & praedictas eleemosynas nomine ipsius *Ecclesiae* recipient per eosdem in Fratrum ipsorum utilitates *quorum munia referuntur.*

(prout eis licet ex *Regula*, vel declaracione *Regulae*⁶) convertenda, sicut, & quando a te, Filii Generalis, vel singulis aliis vestrum in *Provincia*, vel *Custodia* sibi decreta, vel ab eisdem Fratribus de assensu vestro extiterunt requisiti; ac eaedem personae petendi, exigendi, recipiendi, alienandi praedita, transigendi quoque, & promittendi, remittendi, refutandi, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia, & veritate dicenda, jurandi; & cuiuslibet alterius generis juramentum praestandi cum illis, & contra illos, qui hujusmodi res mobiles, & immobiles, pretium earum vel relictas eleemosynas Fratribus in testamentis occuparent, vel violenter auferrent; sive contra voluntatem Fratrum quomodolibet detinerent; & generaliter in omnibus causis pro rebus, & locis hujusmodi ad ipsam Ecclesiam spectantibus ipsorum Fratrum usui concessis; nec non pro immunitatibus, libertatibus, & juribus ac privilegiis, & indulgentiis eorumdem, sine cuiuslibet satisdationis, & cautionis onere plenam, generalem, liberam habeant auctoritate Apostolica in Judicio, & extra Judicium potestatem; revocandi quoque personas easdem, & earum quamlibet, ac alias eis subrogandi, vel nominandi per supradictum modum nominationis, quotiens opportunum fuerit, quae eamdem in praedictis, vel similem habeant potestatem, plenam, & liberam concedimus auctoritate praesentium facultatem.⁷ Nulli ergo omnino hominimum [sic] liceat hanc paginam Nostrae Concessionis, & Constitutionis &c. Si quis &c.

Datum apud Uremveterm xv. Kalendas Februarii, Pontificatus Nostri Anno Secundo.⁸

⁵ INDULGENTIA: leg. indigentia, ut in diplomate Innocentii IV. mox citando.

⁶ REGULAE: A Romanis Pontificibus facta, inter quos & Clemens IV. in Bulla jam dicta.

⁷ FACULTATEM: Omnium primus, quod sciatur *Gregorius IX.* concessit *Procuratorem Coenobio Assisiensi anno 1240.* per litteras *Cupientes*; postea *Innocentius IV.* Generali, & Provincialibus Ministris copiam instituendi pro singulis Conventibus juxta locorum indigentiam fecit.

⁸ Hos Syndicos diploma convellendo sustulit, prohibuit Joannes XXII. diplomate *Ad conditorem canonum &c.* sed restituit Bonifacius IX., & Martinus V. confirmaruntque alii Rom. Pontifices.